

A Kúria a Mádayi Ügyvédi Iroda (ügyintéző dr. Máday István ügyvéd) által képviselt felperesnek a ... jogtanácsos által képviselt alperes ellen minősítés megsemmisítése iránt a Debreceni Munkaügyi Bíróságnál 1.M.597/2011. szám alatt megindított és másodfokon a Debreceni Törvényszék 2.Mf.20.172/2013/4. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán a 2014. május 7. napján megtartott tárgyaláson meghozta a következő

i t é l e t e t :

A Kúria a Debreceni Törvényszék 2.Mf.20.172/2013/4. számú ítéletét hatályon kívül helyezi, a Debreceni Munkaügyi Bíróság 1.M.597/2011/14. számú ítéletét megváltoztatja és a felperes 09010/10829/2011. id. számú minősítését megsemmisíti.

Kötelezi az alperest, hogy tizenöt napon belül fizessen meg a felperesnek 50.000 (ötvenezer) forint és 13.500 (tizenháromezer-ötszáz) forint áfa együttes első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási költséget.

Az első-, másodfokú és felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

I n d o k o l á s

A felperes 2008. március 1-től megbízás alapján látott el körzeti megbízotti feladatokat, e beosztásba történő kinevezésére 2009. június 1-jén került sor. A szolgálat teljesítésének helye a D.-i Rendőrkapitányság ... Rendőrőrs volt.

A 2011. április 19-én kelt számú minősítési lap szerint a minősítést végző N. I. L. őrsparancsnok a felperes fizikai állóképességét átlag felettinek, szakmai ismeretét, pszichikai állapotát és lökésszégét átlagosnak, az elemzőképességét, a szóbeli és írásbeli kifejezőképességét, a kapcsolatteremtő képességét átlag alattinak, míg a hivatástudatát, pontosságát és szorgalmát nem kielégítőnek értékelte. Az ítélőképességének az értékelésére a minősítési lapon nem került sor.

A minősítés indokolása szerint a felperes munkavégzését korábban a megbízhatóság jellemezte, a tulajdon elleni előkészítő eljárások bevezetését követően azonban a munkavégzése „hullámzó” lett, két esetben is fegyelmi eljárást kellett indítani vele szemben határidő mulasztás miatt, írásos munkája javításra szorult.

2011. áprilisában a hanyag munkavégzése miatt ellene újabb fegyelmi eljárás indult. Több esetben a határidőket indokolatlanul hosszabbította meg, és ez alatt az időtartam alatt semmilyen érdemi munkavégzés nem történt, illetve ha történt, az sem felelt meg az elvárt szintnek. A tulajdon elleni szabálysértések feldolgozásával kapcsolatos tevékenysége nem éri el a minimálisan elvárt szakmai szintet. A szolgálat tervezését nem képes a kapott feladatokhoz igazítva, előre elkészíteni úgy, hogy az igazodjon „a végrehajtandó feladatok bonyolultságából fakadó időigényéhez, fontosságához”. Önálló tevékenysége, saját maga kezdeményezett intézkedései sem érik el a minimálisan elvárható szintet, intézkedései aktivitása sokkal alacsonyabb, mint hasonló munkateherrel dolgozó más körzeti megbízottaké.

Ennek alapján a minősítést végző parancsnok a felperest összességében a szolgálati feladatok ellátására alkalmatlannak ítélte, és javasolta az alacsonyabb beosztásba helyezését.

Erre tekintettel a D.-i Rendőrkapitányság vezetője a ... számú parancsával a fegyveres szervek hivatásos állományú tagjainak szolgálati viszonyáról szóló 1996. évi XLIII. törvény (Hszt.) 48. § (1) bekezdés c) pontja alapján a felperest 2009. június 1-től járőrvezetői beosztásba helyezte.

A felperes a szolgálati panaszának elutasítását követően benyújtott keresetében kérte a minősítése megsemmisítését és az alacsonyabb szolgálati beosztásba helyező parancs hatályon kívül helyezését hivatkozva arra, hogy a minősítés nem tartalmaz tényeket, így nem felel meg a Hszt. 82. § (4) bekezdésében foglaltaknak.

A Debreceni Munkaügyi Bíróság 1.M.597/2011/14. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította.

Tekintettel arra, hogy a felperes az alacsonyabb szolgálati beosztásba helyezés kapcsán előterjesztett keresetétől elállt, e vonatkozásban a pert az 1.M.597/2011/8-II. számú végzésével megszüntette a Pp. 157. § e) pontja, valamint a Pp. 356. §-a alapján.

Az ítélet indokolása szerint a rendelkezésre álló adatok alapján megállapítható volt, hogy a felperes 2011. januártól 2011. májusáig a körzeti megbízotti feladatait nem megfelelően látta el, munkájának hatékonysága nem érte el a rendőrség átlagát. A

teljesítményének csökkenését a felperes elismerte, de a statisztikai alapú minősítést nem fogadta el.

A munkaügyi bíróság a felperesi hivatkozással szemben az alperes által kimunkált statisztikai adatokat elfogadta, álláspontja szerint azok alátámasztják a minősítésben foglaltakat. A felperes munkájának hatékonysága a tárgyaláson előterjesztett kifogásai alapján módosított statisztikai adatok szerint sem érte el a többi körzeti megbízott átlagát. Ezt támasztotta alá N. I. L. őrsparancsnok tanúvallomása is. Mindezek alapján a munkaügyi bíróság megállapította, hogy a minősítési lap indokolásában foglaltak a valóságnak megfelelnek, a felperes körzeti megbízotti szolgálat ellátására alkalmatlan volt.

A felperes fellebbezése folytán eljáró Debreceni Törvényszék a 2.Mf.20.172/2013/4. számú ítéletével a munkaügyi bíróság ítéletét helybenhagyta.

Az ítélet indokolása szerint az elsőfokú bíróság a releváns tényeket helyesen állapította meg, az abból levont jogi következtetései helytállóak.

A törvényszék a fellebbezésben foglaltakra tekintettel utalt arra, hogy az alperes a minősítést nem a fegyelemsértésre alapította, hanem a felperes munkavégzését értékelte, és az eljárás során statisztikai adatokkal bizonyította, hogy a felperes tevékenységének hatékonysága sem az elvártnak, sem a körzeti megbízottak átlagos eredményeinek nem felelt meg.

A felperes nem bizonyította azt, hogy az alperes által szolgáltatott adatok nem valósak, a statisztika összehasonlításra alkalmas volt, mivel minden körzeti megbízott vonatkozásában azonos módon készült. A felperes által jelzett eltérésekkel módosított hatékonysági mutató sem hozott a felperesre nézve döntő mértékben kedvezőbb eredményt. Az, ha a felperes körzeti megbízotti könyve alkalmatlan az általa végzett munka ellenőrzésére, szintén a felperes hanyag munkavégzését támasztja alá. A felperes tevékenysége sem a szabálysértési ügyek intézésében, sem más területen nem érte el a munkáltató által elvárt szintet és más munkavállalók átlagát a 2011. január és május közötti időszakban. A felperes minősítése megfelelt a Hszt. 82.§-ában rögzített tartalmi és formai követelményeknek.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében kérte „az ítéletek és a minősítési lap hatályon kívül helyezését”.

Álláspontja szerint az ítéletek sértik a Hszt. 82. §-át, valamint a Pp. 206. § (1) bekezdését.

A minősítés 12 szempontja közül az ítélőképesség értékelésére egyáltalán nem került sor, és ez már önmagában is sérti a Hszt. 82. § (4) bekezdésében foglaltakat. A fenti jogszabályi rendelkezés szerint a minősítésnek nem csupán az egyszavas értékelést kell tartalmaznia, de azokat a tényeket is, amelyek a megállapításokat alátámasztják, tekintettel arra, hogy a jogszabály szerint az alkalmasság megítélését indokolni kell. Az indokolásból ki kell derülnie annak, hogy a minősítő hogyan jutott a minősített alkalmasságának összegző megítéléséhez.

A minősítés nem tartalmaz indokolást sem az írásbeli, sem a szóbeli kifejezőképesség, sem pedig a kapcsolatteremtő készség tekintetében. Így nem lehet tudni azt sem, hogy a minősítő a korábbi 2007-es felperesi minősítés „átlag feletti” értékelésből hogyan jutott el jelen esetben az „átlag alatti” minősítéshez.

Valótlan a minősítésnek az a megállapítása, hogy „a saját maga kezdeményezett intézkedései sem érik el a minimálisan elvárható szintet, intézkedési aktivitása sokkal alacsonyabb mint a hasonló munkateherrel dolgozó más körzeti megbízottaké”.

Hivatkozott a felperes a felülvizsgálati kérelmében arra is, hogy a bíróságok figyelmen kívül hagyták azt a hivatkozását, hogy az alperes által csatolt statisztika nem egyezik a körzeti megbízotti naplóban foglaltakkal, az alperes által kimutatott rá vonatkozó intézkedés (hatékonysági) mutató valótlan. Az eljáró bíróságok a hatáskörüket túllépve a bírósági eljárás során az alperes által korrigált statisztikai kimutatásra alapozták a döntésüket, noha annak valótlanosságát kellett volna megállapítaniuk. A bíróságok így túlterjeszkedtek a kereseti kérelmen, és irányában újabb minősítést folytattak le. Tekintettel arra, hogy az alperes által eredetileg csatolt statisztikai kimutatás, amelyen az értékelés alapul, nem volt helyes, a bíróságoknak azt kellett volna megállapítaniuk, hogy nem volt alkalmas a minősítésben foglaltak alátámasztására.

A körzeti megbízotti könyv az előírások szerint volt vezetve, a másodfokú bíróság mindenféle előzmény és eljárás hiányában állapította meg azt, hogy a körzeti megbízotti napló vezetése is a hanyag munkavégzést támasztja alá.

A rendelkezésre álló adatok alapján valójában az állapítható meg, hogy 2011. január és április között a felperesi hatékonysági mutató 2,84 volt, amely megfelelt az elvárt szintnek.

Nem valós a minősítésnek a fegyelmi eljárással kapcsolatos hivatkozása sem, a ... számú fegyelmi eljárásban közölt határozat kifejezetten azt állapította meg, hogy határidő mulasztás az eljárás alá vont terhére nem róható fel. Mindezek alapján a minősítés nem felel meg a törvényben meghatározott formai és

tartalmi követelményeknek.

Az alperes a felülvizsgálati ellenkérelmében kérte a jogerős ítélet hatályában történő fenntartását.

Álláspontja szerint a statisztikai mutatók egyértelműen igazolták a felperes tevékenységének romlását, illetve azt, hogy teljesítménye elmarad a hasonló beosztást betöltőkéétől. A felperes minősítése nem a fegyelmi eljárásokon alapult, a határidő túllépés objektív tény, az eljáró bíróságok a bizonyítékokat okszerűen mérlegelték.

A felülvizsgálati kérelem a következők szerint alapos.

A Hszt. perbeli időszakban hatályos 82.§ (4) bekezdése szerint a minősítés kötelező elemeit a törvény 4. számú mellékletében foglalt minősítési lap tartalmazza. A minősítésben csak kellően alátámasztott tényeken alapuló megállapítások szerepelhetnek. A minősített alkalmasságának megítélését indokolni kell.

A 4. számú melléklet szerinti minősítési lap első 12 pontja tartalmazta a minősítés általános szempontjait, ahol a minősítő „kiemelkedő, átlag feletti, átlagos, átlag alatti vagy nem kielégítő” jelzővel értékelhette a minősítettet az adott szempontból.

A Hszt. 86. § (4) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a minősítési lap 15. pontjában kellett indokolni azt, hogy az egyes minősítési szempontok szerinti megállapítás milyen tényeken alapult és mindezek alapján volt lehetőség a 16. pont szerint az alkalmassági fokozat meghatározására. A minősítést tehát a törvény 4.számú mellékletét képező minősítési lapon meghatározott minősítési szempontok szerint kellett elvégezni, és ennek alapján kellett megítélni a hivatásos állományú alkalmasságát. Ezt figyelembe véve helytállóan hivatkozott a felperes a felülvizsgálati kérelmében arra, hogy a minősítése hiányos volt és nem felelt meg a Hszt. 82.§ (4) bekezdésében foglaltaknak, mivel az ítélőképeségének értékelésére egyáltalán nem került sor, és a minősítés indokolásából nem derült ki, hogy az egyes minősítési szempontok szerinti értékelési kategóriát milyen tények alapján állapította meg a minősítő.

Az eljárt bíróságok a felperes keresetét alapjában véve egy körülményre alapozva utasították el, amely szerint az alperes bizonyította azt, hogy a felperes aktivitási (hatékonysági) mutatója rosszabb volt, mint az azonos beosztást betöltő munkatársaié, illetve, hogy a felperes a vizsgált egyetlen hónapban sem tudott elérni az alperes által még jónak ítélt hatékonysági mutatót.

A minősítés indokolása valóban utal arra, hogy a felperes intézkedéseinek az aktivitása alacsonyabb volt mint a hasonló munkateherrel dolgozó más körzeti megbízottaké, az indokolásból azonban nem tűnik ki az, hogy ezen megállapítás az első 12 pontban megjelölt melyik minősítési szempont szerinti értékelés alátámasztására szolgál.

A felülvizsgálati kérelem helytállóan utalt arra is, hogy az alperes a bírósági eljárásban a felperes észrevételei alapján maga is korrigálta azt a hatékonysági mutatót, amely a minősítés alapjául szolgált. Erre tekintettel tévesen bocsátkoztak az eljáró bíróságok annak a vizsgálatába, hogy a korrigált hatékonysági mutató alapján is megállapítható-e a felperes alkalmatlansága, hiszen ennek eldöntése a minősítő feladata, a bíróságok hatásköre ennek elbírálására nem terjed ki.

A Hszt. 82.§ (4) bekezdésében foglaltak helyes értelmezéséből tehát az következik, hogy azokat a tényeket, amelyeken a minősítésben foglalt megállapítások alapulnak, a minősítés írásbeli indokolásának kell tartalmaznia. Ennek hiányában a minősített nem lenne abban a helyzetben, hogy megítélhesse azt, hogy a minősítés megállapításai mennyiben helytállóak, és dönthessen arról, hogy él-e a Hszt. 83. § (3) bekezdésében biztosított jogorvoslati lehetőségével. A jogorvoslati eljárás tárgyát pedig a fentiek szerint a minősítési lapon feltüntetett megállapítások képezhetik, amelyek megalapozottsága az indokolásban szereplő tények figyelembevételével állapítható meg.

Tekintettel a fent kifejtettekre, valamint arra, hogy a minősítést végző őrsparancsnok a 2011. július 20-án kelt, a D.-i Rendőrkapitányság ... Osztálya vezetőjéhez írt levelében (1.M.597/2011/5/A/5.) maga is elismerte azt, hogy az általa készített minősítésben „nem szerepelnek tényadatok”, a minősítés nem felel meg a Hszt. 82. § (4) bekezdésében foglalt jogszabályi követelményeknek.

Mindezekre tekintettel a Kúria a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályon kívül helyezte és az elsőfokú ítéletet megváltoztatva a felperes minősítését megsemmisítette.

Az alperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles a felperes költségeinek a megfizetésére.

Az alperes személyes illetékmentességére tekintettel az 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján az eljárási illetéket az állam viseli.

Budapest, 2014. május 7.

Dr. Stark Marianna a tanács elnöke, Dr. Suba Ildikó s.k. előadó bíró, Sipőczné dr. Tánczos Rita s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

bíróági tisztviselő